

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

394.04

Hely

Idő

1930

Személy

Szerző:

Cím:

Meghalt az utolsó pesti klakőr

Forrás:

Budapesti Hirlap

Bp.

1930. III. 22.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Kö.

Meghalt az utolsó pesti klakőr

Különös figurák, furcsa ötletek az utca kaléidoszkopjában

Régi békebeli intézmény volt a klakórság, amelyre már a fiatalok nem is emlékeznek. Amikor a múlt század végén rosszul mentek a színházak, beültettek lelkes bácsikat a nézőtérre azzal, hogy ha kitünő, ha csapnivaló a szindarab, mindenként fergeteges tapsot idéznek elő és így szuggerálják a közönséget, hogy a műnek csakugyan sikere van.

Állandó jellegű foglalkozás volt ez valamikor, rendes napidíjat kaptak, többnyire nyugalmazott, munkából kidőlt öregurak, akik a klakórlónok intésére dörgedelmes tapsba kezdtek, sőt a primadonna fő-énekszámánál nem sajnálták kiáltani:

— *Hogy volt! Hogy volt!*

A kilencvenes években rosszul ment az Operaháznak. Ez a tisztas intézményünk is harcolt a konkurenciával és ennek a harenak a jegyében az utolsó sorokban ott ültek a klakőrök. Híres figura volt közöttük Weidinger bácsi, aki *tíz esztendőn át minden este a földszinten baloldalt a tizennyolcadik sor első számú székén ült*. A jobb napokon zsakettben, ellenben, ha közeledett a nyári szezon és meleg volt a nézőtér, egyszerű szürke, vagy pedig kék lüszterruhában lelkesedett.

Az ő idejében mondogatták:

— *Ha egy szerelmepár esendőt akar, magányt, úgy menjen el az operaházba.*

Természetesen erről nem az Operaház tehetett, mert akkor is kitünő énekesek szerepeltek a színpadon, Perotti és mások játszottak, de a közönség nem érdeklődött eléggé a zenei kultúra iránt és így segíteni kellett az üres széksorokon.

Most meghalt az utolsó klakőr, Langer bácsi, aki arról is híres volt, hogy mindig színes zsebkendőket hordott.

Tizenkét esztendőig ült ő is a tizennyolcadik sorban és mindig hallgatta, hogy mások énekelnek. Tizenkét év elteltével azonban igazságtalannak tartotta ezt a munkamegosztást s a kilencvenes évek elején váratlanul elkezdte énekelni a nézőtérre és így konkurenciát csinált a színészeknek.

Kiveztették az éneklő Langer bácsit, aki emiatt az apróság miatt elvesztette az állását és a régi operaházi habitúék gyakran találkoztak vele, amint énekelve sétált az Andrassy-úton. Magában dudogtatott fényes napok, mert tizenkét év alatt, úgy látszik, megszerette az éneklést...

A pesti utca különösei közé került, akiket a közönség megtisztelt rokonszenvével. Gyakran szóbaálltak vele, pénzt is adtak neki és sűrűn tréfálkoztak a szomorú sorsra jutott öreggel.

Még mindig élnek azért a pesti utcán különös figurák, akiket ismernek. A „tanár úr“ pápaszemével és szakállával állandó alakja az Oktogon-tér körül lévő utcáknak. A „tanár úr“ szintén békeben kezdte különös karrierjét azzal, hogy bement a kávéházakba s megállt a vendégek asztala előtt ezzel a híres kéréssel:

— *Kérek tíz fillért.*

Ha valaki négy fillért adott, épp úgy viszszaadta, mint a húszfilléres adományt. Ó pontos, pedáns ember, aki ragaszkodik ahhoz az összeghez, amelyet kimondott. Lassanként a bohémkedésre hajlamos kávéházi közönség parancsnak vette a „tanár úr“ mindig gögösen hangzó kérését s annyit adott, amennyiben a tanár úr éppen megszabta a segélyezést.

Az Andrassy-út vidékének másik különöce

egy téglapiros arcú, mindig zöld erdészruhában járkáló tönkrement földbirtokos, aki gyufát árul. *Az a specialitása, hogy nem beszél. Odatartja a gyufás skatulyát a kávéházi vendég elé, de nem szól egy szót sem.* Amennyit adnak, elfogadja s aztán megy tovább, mutatva az apró dobozokat. Egyszer valaki azt a tanácsot adta neki, hogy próbálkozzék öngyújtóval, de a volt földbirtokos lenézően hátat fordított, jelezve, hogy nem enged a tradíciókból.

Most eltűnt Langer bácsi épp úgy, mint az iszákos, mindig rekedthangú rikkanésköltő, Bakti Gyula, aki a toloncházban fejezte be költői pályafutását. *Ezt a szegény embert azzal tették tönkre, hogy egy lap között egy versét.* Ez annyira a fejébe szállt, hogy elfogadta azt a „lelektani“ tételt, amely szerint

a zseni többet engedhet meg magának, mint a közönséges nyárspolgár. Hányiveti módorával különböző pózokba merevítette magát.

Ha sötétebb színfoltokat visznek is bele ezek az emberek az utca képébe, mégis annyiban érdemes róluk megemlékezni, hogy mindig ötletesek, mert a közönség csak azt ajándékozta meg rokonszenvével, aki eredeti dolgokkal tudja mulattatni.

Csak egy különöce csinált karriert Pesten. Az a Fészek-kávéház előtt álldogáló koldus,

aki olyan ügyesen szerezte meg az utca környékét, hogy házat vehetett magának a Józsefvárosban. Azóta természetesen visszavonult a munkától. Elégedetten szívja a szivarokat és tagja az egyik asztaltársaságnak is, amely nem sejtja, hogy a kedélyes pocakos bácsi, aki természetesen most lelkes pártolója a polgári rendnek, valamikor remegő hangon szólott az utcán:

— Alázatosan kérem szépen...

(d. m.)